

**Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie
z dnia 27 stycznia 2022 roku**

**w sprawie zatwierdzenia i realizacji Programu wspierania rodzin ze Szklarskiej
Poręby na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.), w związku z Uchwałą Nr XXXIX/446/21 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Szklarskiej Porębie na lata 2021-2026, Rada Miejska uchwala się, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się i wprowadza do realizacji Program wspierania rodzin ze Szklarskiej Poręby na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szklarskiej Poręby.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ
w Szklarskiej Porębie

Janusz Lichocki

Uzasadnienie
do Uchwały L/565/22
Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie
Z dnia 27 stycznia 2022 r.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.), w dziale VI *Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej*, wskazała konieczność opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny do zadań własnych gminy. Opracowany w 2019 r. przez Zespół ds. monitoringu i aktualizacji przyjętych w gminie programów wsparcia „Program Wspierania Rodzin ze Szklarskiej Poręby na lata 2019-2021” utracił moc. Konieczne, więc było stworzenie nowego programu na kolejne 3 lata.

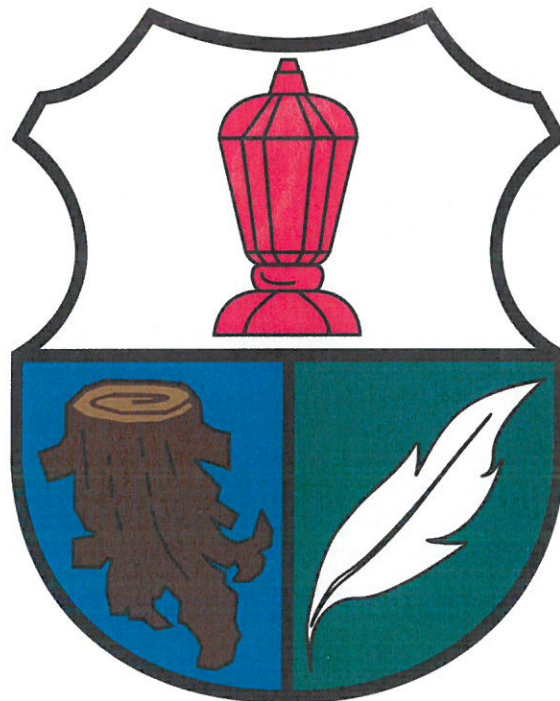
Stąd też Zespół ds. monitoringu i aktualizacji przyjętych w gminie programów wsparcia powołany Zarządzeniem Burmistrza nr 0050.683.2021 Burmistrza Szklarskiej Poręby z dnia 22 listopada 2021 r. zaktualizował program wspierania rodziny na lata 2022-2025. Dokument zawiera szereg działań wspierających rodziny ze Szklarskiej Poręby i jest zgodny z przyjętą Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Szklarskiej Porębie na lata 2021-2026.

PRZEWODNICA RADY MIEJSKIEJ
w Szklarskiej Porębie

Janusz Lichocki

**Załącznik
do Uchwały Nr L/565//2022
Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie
z dnia 27 stycznia 2022 roku**

**PROGRAM WSPIERANIA RODZIN
ZE SZKLARSKIEJ PORĘBY
NA LATA 2022-2025**

Założenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Szklarska Poręba na lata 2022-2025, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koresponduje z zapisem w preambule w/w ustawy: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Rodzina od zawsze stanowiła podstawową komórkę społeczną, na której opiera się społeczeństwo, w skład której wchodzi odpowiednio rodzice oraz dzieci. Rodzina jako grupa społeczna przekazuje wartości, dziedzictwo kulturowe, a przede wszystkim zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje głównie stymulacji ze strony rodziny, miłości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz zaspokojenia podstawowych potrzeb.

Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne.

W obecnych czasach postęp, zmiany mentalności i globalizacja życia przyczyniły się do ewaluacji pojęcia rodziny, w której mieści się między innymi:

- ✓ szeroko pojęta rodzina (matka, ojciec, dzieci, babcia, dziadek, ciotki, wujowie);
- ✓ para, która nie ma dzieci z wyboru lub z powodu różnych trudności (mąż i żona/partnerzy życiowi);
- ✓ rodzina, gdzie matka lub ojciec samotnie wychowują dzieci (wdowy/wdowcy i dzieci, osoba po rozwodzie lub w separacji, niezamężna matka z biologicznym dzieckiem lub dzieckiem adoptowanym);
- ✓ nastoletnia matka z dzieckiem, mieszkająca z rodzicami lub z innymi osobami nie będącymi częścią systemu rodzinnego;
- ✓ rodzina, w której dziecko lub dzieci są adoptowane (para i adoptowane dziecko);
- ✓ rodzina po rekonstrukcji/mieszana, (w której jedno lub oboje partnerów był wcześniej w związku małżeńskim i do nowej rodziny wchodzi z dziećmi z poprzedniego związku);
- ✓ rodzina wspólnotowa (grupy rodzin z dziećmi i kilkoro samotnych dorosłych);
- ✓ rodziny tej samej płci (pary gejowskie lub lesbijskie bez lub z dziećmi)¹

Powstania tych zupełnie odmiennych modeli rodziny i typów relacji między rodzicami/opiekunami/partnerami nakłada na twórców aktów prawnych (w tym władze lokalne) konieczność dużej elastyczności w doborze instrumentów i działań mających na celu wsparcie prawidłowego jej funkcjonowania. Przy planowaniu działań uwzględnić należy etapu rozwoju rodziny, ich kulturę/pochodzenie etniczne oraz procesy i wartości w rodzinach. Niniejszy Program jest kompendium danych, doświadczeń i obserwacji uzyskanych z lokalnych podmiotów, jednostek, organizacji podejmujących działania kierunku wspierania rodziny, w realizacji przypisanych jej funkcji i wzmocnienia jej

¹ K. Geldsard, D. Geldard „Budowanie relacji w pracy z dziećmi, młodzieżą i rodzinami” PARPA Wydawnictwo edukacyjne Parpamedia Warszawa 2009

ochrony

jako

wartości

społecznej.

Analiza SWOT pozwala na ocenę jaki typ działań jest najbardziej potrzebny oraz skuteczny w osiągnięciu założonych celów.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>-opracowanie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Szklarskiej Poręby na lata 2021-2026</p> <p>- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie</p> <p>- bieżące funkcjonowanie Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego dla potrzebujących, w tym ofiar przemocy w rodzinie</p> <p>-baza współpracujących instytucji wspierających rodzinę (MOPS, PCPR, Policja, Sąd, Służba Zdrowia, Oświata, Kościół Katolicki)</p> <p>-dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej, funkcjonariuszy policji, pracowników placówek oświatowych i wychowawczych</p> <p>-doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników różnych podmiotów działających na rzecz rodziny</p>	<p>-bierna postawa mieszkańców wobec problemów występujących w rodzinie,</p> <p>-niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc interwencyjną w przypadku wystąpienia problemu</p> <p>-utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, psychiatra, mediator), szczególnie z dalszych rejonów miasta</p> <p>-zanikanie pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych,</p> <p>- odrzucanie autorytetu szkoły, nauczyciela, szczególnie w rodzinach dysfunkcyjnych</p> <p>-niewielka wiedza ogółu mieszkańców o rodzinach wspierających i zastępczych ich możliwościach i celach</p> <p>-brak rodzin wspierających na terenie Szklarskiej Poręby</p> <p>-niewielka ilość specjalistycznych usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikająca głównie z niewielkiej ilości osób przygotowanych do pełnienia takiej roli</p> <p>-wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej)</p> <p>- niechęć rodziców do przyznania, że w rodzinie występuje problem lub lekceważenie problemu (tzw. zamiatanie pod dywan)</p> <p>-niechęć rodziny do podjęcia współpracy z pracownikami podmiotów wspierających w zakresie rozwiązywania dotyczących rodzinę problemów</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>- praca asystenta rodziny wspierającego rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczej</p> <p>-edukacja rodziców, na temat możliwych do wystąpienia problemów w procesie wychowawczym dzieci</p> <p>-edukacja rodziców i wsparcie na temat podmiotów/instytucji udzielających</p>	<p>- niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność i jego częste zmiany generujące trudności w interpretacji przepisów</p> <p>- zanik więzi i tradycji rodzinnych</p> <p>- wzrost kosztów utrzymania rodzin</p> <p>- rozpad związków(rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę)</p> <p>- wzrost niepożądanych zachowań oraz postaw</p>

<p>celowanego wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> -podnoszenie kompetencji komunikacyjnych w rodzinie, na temat wagi wzmacniania więzi rodzinnych i sąsiedzkich a także sposobów rozwiązywania konfliktów bez agresji - wprowadzenie w szkołach i dla dorosłych treningów uważności oraz radzenia sobie ze stresem - edukacja na temat rozpoznawania depresji u siebie i członków rodziny jako element przeciwdziałania samobójstwom - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę - realizacja rządowych programów - możliwość pozyskiwania funduszy unijnych na wzmacnianie rodziny i pomoc w rozwiązywaniu doskwierających jej problemów- rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<p>wśród dzieci i młodzieży (np. konsumpcjonizm, narastająca agresja, odrzucanie autorytetów itp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzależnienie członków rodziny od alkoholu, hazardu, środków odurzających - wzrost uzależnień behawioralnych – szczególnie wśród młodzieży - w tym od komputera, mediów społecznościowych, komunikatorów, niezdrowego jedzenia, gier komputerowych, zakupów, - stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych - ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez Jednostki Samorządu Terytorialnego - utrzymujący się stan niepewności i poczucie braku bezpieczeństwa wywołane przez epidemię COVID-19, - konsekwencje wynikające z epidemicznego ograniczania swobód mieszkańców, w tym także z nauki zdalnej
---	--

Z analizy problemów społecznych występujących w rodzinach wynika, że problemy takie jak ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych to problemy, między którymi zachodzi związek przyczynowo – skutkowy, np.: bezrobocie powoduje nie tylko utratę środków finansowych ale również pogłębienie i nawarstwienie się innych problemów, tj: bezradność, izolacja społeczna, uzależnienia itp. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych dotyczy rodzin z dziećmi niezależnie od ich struktury. Wieloprotblemowe rodziny z dziećmi to rodziny, które mogą mieć jeden lub wiele sprzężonych ze sobą problemów. Ilość problemów wzrasta szczególnie w przypadku rodzin przekazujących z pokolenia na pokolenie niepożądane wzorce i zachowania. Poza wsparciem materialnym i niematerialnym, niezbędne będzie wzmocnienie funkcji rodziny, poprzez umożliwienie dostępu do różnego rodzaju form wsparcia. Należy pamiętać, że brak możliwości zapewnienia wsparcia dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym i konieczność umieszczenia dziecka poza rodziną spowoduje bardzo dotkliwe skutki psychiczne i społeczne. Celem wszystkich działań ma być zapobieganie umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną oraz wyposażenie rodziny w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z pojawiającymi się problemami i potrzebami. Problemy rodzin mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązywanie wymaga także zintegrowanej współpracy instytucjonalnej. Należy doprowadzić do współdziałania wszystkich podmiotów powołanych do działań w celu wspierania rodzin.

Podział kompetencji, narzędzia i organizacja wsparcia udzielanego rodzinie

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
Profilaktyka: -wspieranie rodziny -asystent rodziny -placówki wsparcia dziennego -rodziny wspierające -inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	-piecza zastępcza i instytucjonalna -usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej -adopcje -placówki opiekuńczo – wychowawcze -organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) -rodziny pomocnicze

W Szklarskiej Porębie w placówkach funkcjonujących na terenie miasta wykorzystywane są następujące narzędzia pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

1. **asystenci rodziny** - posiadają odpowiednie wykształcenie i doświadczenie oraz sukcesywnie podnoszą posiadane kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach; asystent rodziny są jednym z głównych narzędzi pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;

2. **pracownicy socjalni** - w ramach prowadzonej intensywnej pracy socjalnej systematycznie monitorują sytuację rodzin zagrożonych kryzysem, w tym przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych ubóstwem, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, długotrwałą chorobą; podejmują interwencje w środowisku, gdy pojawia się podejrzenie zaniedbania dzieci, nadużywania alkoholu czy przemocy w rodzinie; współpracują z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

3. **poradnictwo specjalistyczne udzielane jest zgodnie z kompetencjami** między innymi w:

a) Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej (PPP)

b) podczas spotkań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA)

c) Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym (PIK) - tu wsparcia udzielają prawnicy, interwent kryzysowy – pedagog, konsultant uzależnień, psycholog.

Rola **Psychologa** w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, nie ogranicza się tylko do kontaktu indywidualnego z klientem czy rodziną. Współpracuje on również z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi oraz uczestniczy w pracy grup roboczych, nawiązuje współpracę w ramach wsparcia międzyinstytucjonalnego.

Powody generujące konieczność podejmowania interwencji w rodzinach Szklarskiej Poręby są różne. Często przyczyną złego funkcjonowania rodzin jest bezrobocie, przemoc w rodzinie, alkoholizm. Jeśli dodatkowo występuje niepełnosprawność lub długotrwała choroba, wówczas wzrasta ilość problemów do pokonania, a to pogarsza jeszcze i tak niełatwą sytuację rodziny, nazywanej wówczas rodziną wieloproblemową. Wskazane powyżej przyczyny często prowadzą do powstania w rodzinie z nieletnimi dziećmi, problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.. Bezradność oznacza niewielkie umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, nikłe kompetencje wychowawcze, a towarzyszy im niejednokrotnie nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego.

Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż w dużej mierze dotyczy najmłodszych mieszkańców dzieci.

Asystent rodziny podejmuje działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie zatrudnia 1 asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Naczelnym celem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno - socjalnym, opiekuńczo - wychowawczym i społecznym.

W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który następnie jest realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny.

Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje groźba umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Wspólne działania asystenta i pracownika socjalnego mają na celu wypracowanie i utrwalenie zachowań mających wpływ na poprawę funkcjonowania rodziny oraz wzmocnienia więzi rodzinnych. Pracownicy dążą do tego żeby rodziny zdobyły umiejętność samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie przedszkole jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej i społecznej. Edukację szkolną zapewniają szkoły podstawowe, jak również szkoły ponadpodstawowe. Placówki oświatowe wspierają rodziny w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Ich celem oprócz edukacji, która jest głównym i priorytetowym zadaniem, jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmacniać i utrwalać pożądane wartości, które następnie przekazywane są w rodzinach.

W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazywanie młodemu pokoleniu norm społecznych jakimi powinno kierować się w życiu. Bardzo dużo mówi się o szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków, jak również neguje się zachowania przemocowe.

Młodzież a niejednokrotnie także rodzice czy opiekunowie ukrywają zachowania niepożądane i nie mówią o problemach je nurtujących. Dlatego tak trudne jest podejmowanie działań mających na celu zdiagnozowanie problemu oraz zatrzymanie przemocy czy ograniczenie uzależnień behawioralnych lub od środków zmieniających świadomość. Dodatkowym utrudnieniem w realizacji zadań jest brak współpracy rodzin, u których zdefiniowano problem w zakresie przewyciężenia kryzysu..

Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie w ramach prac grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Szklarskiej Porębie. Na spotkaniach grupy roboczej przedstawiciele: policji, oświaty, pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także asystent rodziny, psycholog i interwent kryzysowy, wspólnie z osobą, która jest dotknięta przemocą w rodzinie opracowują indywidualny plan pomocy.

Diagnoza problemów i zagrożeń dla rodzin w Szklarskiej Porębie

Problemy rodziców/dorosłych

Do tej grupy problemów zaliczono:

- 1 uzależnienia;
 - 2 bezrobocie;
 - 3 konflikty w rodzinie
 - 4 problemy mogące wynikać z samotnego rodzicielstwa;
 - 5 przemoc w rodzinie wobec dorosłego jej członka;
 - 6 sytuacje kryzysowe (śmierć, odejście partnera, rozwód);
 - 7 ubóstwo;
 - 8 problemy emocjonalne, społeczne;
 - 9 brak zaradności rodzica;
problemy wynikające lub potęgowane niepełnosprawnością rodzica (psychicznie i fizycznie)
- II. Problemy dzieci

W grupie problemów dzieci znalazły się:

- 1 obecność dziecka zaburzonego w rodzinie (0-18);
- 2 problemy zdrowotne (niepełnosprawność psychiczna, fizyczna, intelektualna);
- 3 przemoc w rodzinie;
- 4 sieroctwo (społeczne i biologiczne);
- 5 zaniedbania psychiczne i fizyczne powodujące odrzucenie;
- 6 sytuacje kryzysowe (śmierć, odejście);
- 7 rozluźnienie więzi między członkami rodziny;
- 8 ubóstwo;
- 9 problemy okresu adolescencji;
- 10 nierówność materialna dzieci pochodzących z rodzin o różnym statusie materialnym.

Odrębną sprawą są wyzwania stojące przed nauczycielami, wychowawcami, pedagogami i pracownikami socjalnymi – wszystkimi osobami, które w pracy zawodowej stykają się z rodzinami szklarskiej Poręby.

Tu na plan pierwszy wysuwają się:

- ograniczenia nakładane na służby,
- opieszałość sądownictwa,
- niejasność przepisów prawa skutkująca możliwością szerokiej ich interpretacji;
- wysokie i nieadekwatne do obowiązujących przepisów oczekiwania społeczności względem szybkości i skuteczności podejmowanych przez pracowników działań,
- brak/nieadekwatne do potrzeb systemowe rozwiązania dotyczące wspierania służb społecznych, nauczycieli i wychowawców,
- wciąż jeszcze pokutujące w społeczności stereotypy na temat ról i uprawnień rodziców oraz na temat dystansowania się otoczenia od rodzin z problemami.

Powyższe nazwanie i usystematyzowanie problemów stanowiło podstawę do określenia celu głównego oraz celów szczegółowych niniejszego programu oraz umożliwiło wskazanie zadań koniecznych do podjęcia w toku jego realizacji.

Zasoby gminy

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2025 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej przez wymienione w poniższej tabeli podmioty.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Rodzaj działalności
1	Rada Miejska Szklarskiej Poręby 58-580 Szklarska Poręba, ul. Granitowa 2	Rada Miejska jest organem stanowiącym i kontrolnym w gminie a zatem uchwała kierunki polityki społecznej i programy realizujące tę politykę oraz nadzoruje ich realizację
2	Miejska Rada Seniorów 58-580 Szklarska Poręba, ul. Granitowa 2	Pomoc w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej najstarszych członków rodziny
3	Urząd Miasta 58-580 Szklarska Poręba, ul. Granitowa 2	Realizacja zapisów prawa ogólnego i lokalnego; realizacja rządowego programu pomocy uczniom "wyprawka szkolna"; dowoży dzieci w tym dzieci niepełnosprawnych do szkół; MKRPA
4	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 58-580 Szklarska Poręba, ul. Jedności Narodowej 11	Świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego, stypendia, dodatki mieszkaniowe, OSL
5	Punkt Interwencji Kryzysowej 58-580 Szklarska Poręba ul. Jedności Narodowej 11	Wsparcie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej wystąpieniem negatywnych zjawisk społecznych
6	Opiekuńcza placówka wsparcia dziennego Świetlica Plus 58-580 Szklarska Poręba, ul. Słowackiego 13	Organizowanie czasu wolnego, wsparcie psychologiczno-pedagogiczno-terapeutyczne realizacja programów profilaktycznych, profilaktyka oddziaływania negatywnych skutków emocjonalnych wśród dzieci spowodowanych COVID -19
7	Specjalistyczno-opiekuńcza placówka wsparcia dziennego Świetlica Cegielka 58-580 Szklarska Poręba, ul. Kolejowa 22	Organizowanie czasu wolnego, wsparcie psychologiczno-pedagogiczno-terapeutyczne realizacja programów profilaktycznych
8	Klub Integracji Społecznej 58-580 Szklarska Poręba, ul. Kolejowa 22/1	pomoc w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.
9	Przedszkole Samorządowe nr 2 58-580 Szklarska Poręba,	wspomaganie rozwoju i wczesna edukacja dzieci od trzeciego roku

	ul. Osiedle Huty 1	życia do rozpoczęcia nauki w klasie pierwszej szkoły podstawowej, wsparcie wielokierunkowego rozwoju i aktywności dziecka przez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego funkcjonowania.
10	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki 58-580 Szklarska Poręba ul. 1-go Maja 32	zapewnienie uczniom pełnego rozwoju umysłowego moralnego, emocjonalnego i fizycznego, stwarzanie warunków do rozwijania uzdolnień uczniów i pomocy uczniom mającym trudności w nauce i problemy w zachowaniu, przygotowanie uczniów do dalszych etapów edukacyjnych
11	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Mistrzostwa Sportowego im. J. I. Sztaudyngera 58-580 Szklarska Poręba ul. Obrońców Pokoju 17	zapewnienie uczniom pełnego rozwoju umysłowego moralnego, emocjonalnego i fizycznego, stwarzanie warunków do rozwijania uzdolnień uczniów i pomocy uczniom mającym trudności w nauce i problemy w zachowaniu, przygotowanie uczniów do dalszych etapów edukacyjnych zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły oraz egzaminu maturalnego
12	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna 58-580 Szklarska Poręba Ul. Górna 29	wspomaganie prawidłowego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży ,wspomaganie prawidłowego funkcjonowania rodziny , wspomaganie efektywności uczenia się , profilaktyka zaburzeń rozwojowych i zachowań problemowych , trafny wybór kierunków kształcenia i planowania kariery zawodowej
13	Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej 58-580 Szklarska Poręba, ul. Bronka Czecha 22	realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i młodzieży pozbawionych trwale lub czasowo opieki w rodzinie własnej.
14	Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży	stworzenie warunków życia dla dzieci i młodzieży

	niepełnosprawnych intelektualnie (dziewczęta) 58-580 Szklarska Poręba, ul. Caritas 4,	niepełnosprawnych intelektualnie (dziewczęta)
15	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy 58-580 Szklarska Poręba, ul. Górna 29	stosowanie specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania, resocjalizacji oraz specjalistycznej pomocy psychoedukacyjnej dla dzieci i młodzieży z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym
16	Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii "IZER-MED" Spółka z o.o. z siedzibą w Szklarskiej Porębie, 58-580 Szklarska Poręba ul. Sanatoryjna 1,	podejmowanie działań w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
17	Parafia pw. św. M.M. Kolbego 58-580 Szklarska Poręba ul. Mickiewicza 16	podejmowanie działalności charytatywnej, organizacja dożywiania najuboższych, wsparcie duchowe, organizacja czasu wolnego
18	Parafia p.w. Bożego Ciała 58-580 Szklarska Poręba ul. Wyszyńskiego 2	podejmowanie działalności charytatywnej, organizacja dożywiania najuboższych, wsparcie duchowe, organizacja czasu wolnego
19	Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych Świątełko 58-580 Szklarska Poręba ul: Kolejowa 22	wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi
20	Niepubliczne Przedszkole „ Balonik” ul: Mała 1 E F, 58-580 Szklarska Poręba	Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. 1) wspieranie rodzin zagrożonych lub będących w kryzysie, 2) wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców, 3) rozwój środowiskowych form wsparcia w opiece i wychowaniu dzieci, 4) koordynacja działań w kierunku reintegracji rodziny.
21	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul: Słowackiego 13, 58-580 Szklarska	integracji międzypokoleniowa, budowanie poczucia tożsamości z miejscem i z mieszkańcami Szklarskiej Poręby, edukowanie poprzez zabawę w zakresie prawidłowych wzorców

	Poręba	prorodzinnych i prospołecznych, profilaktyka uzależnień w tym behawioralnych, itd.
--	--------	--

Cele programu

Cel ogólny

Wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Cele szczegółowe

- I Uaktualnienie programu wspierania rodziny, jego realizacja i koordynowanie działań podmiotów wspierających rodzinę.
- II Podniesienie poziomu wiedzy, mieszkańców Szklarskiej Poręby na temat wartości rodziny jako podstawowego środowiska funkcjonowania człowieka.
- III Zmniejszenie niekorzystnych zjawisk społecznych wynikających z zaistnienia trudnych sytuacji w których znajdzie się rodzina.
- IV Prowadzenie działań wspierających na rzecz dzieci i młodzieży pozostających poza rodziną biologiczną.

Zadania programu

Cel	Numer	Nazwa zadania	Okres realizacji	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki
I	1	Partycypacyjne uaktualnienie Programu Wspierania Rodzin ze Szklarskiej Poręby na lata 2022-2025 oraz wprowadzenie do realizacji	2022	Zespół ds. monitoringu i aktualizacji przyjętych w gminie programów wsparcia powołany Zarządzeniem Burmistrza nr 0050.683.2021 z 22 listopada 2021 r	Projekt Programu Wspierania Rodzin ze Szklarskiej Poręby na lata 2022-2025
	2	Upowszechnienie Programu Wspierania Rodzin ze Szklarskiej Poręby na lata 2022-2025	2022-2025	Zespół ds. monitoringu i aktualizacji przyjętych w gminie programów wsparcia powołany Zarządzeniem Burmistrza nr 0050.683.2021 z 22 listopada 2021 r	Liczba wejść na stronę internetową z Programem; liczba artykułów: 1) na stronach internetowych podmiotów uczestniczących w tworzeniu programu 2) w lokalnej prasie 3) w lokalnej gazecie

				internetowej;	
	3	Współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny	2022-2025	Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu	Liczba spotkań członków zespołu; Liczba informacji o potrzebach rodzin ze Szklarskiej poręby zebranych w procesie konsultacji eksperckich Liczba spotkań przedstawicieli instytucji i podmiotów działających na rzecz rodzin Liczba osób uczestniczących w spotkaniach poświęconych kwestiom wspierania rodziny
	4	Prowadzenie monitoringu i ewaluacji Programu	2022	Podmioty uczestniczące w tworzeniu programu	Liczba spotkań członków zespołu monitorującego program; Liczba osób uczestniczących w spotkaniach poświęconych ewaluacji programu
II	1	Inicjowanie, organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach propagujących wartość rodziny i bezpieczeństwa rodzin	2022-2025	Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu; lokalne służby społeczne	Liczba zorganizowanych konferencji, szkoleń, seminariów Liczba osób uczestniczących w konferencjach, szkoleniach Liczba wydanych zaświadczeń
	2	Wspieranie inicjatyw oddolnych z zakresu integracji międzypokoleniowej (festyny, konkursy, spotkania)	2022-2025	Władze samorządowe (pożytek publiczny) Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu	Liczba zorganizowanych festynów integracyjnych; Liczba wniosków o dofinansowanie realizacji zadania na rzecz rodzin ze środków pożytku publicznego; Liczba zorganizowanych konkursów o tematyce wartości rodziny.

					Liczba osób zaangażowanych w oddolne inicjatywy
	3	Współtworzenie autorskich projektów prorodzinnych i udział w kampaniach i projektach ogólnokrajowych, międzynarodowych oraz współfinansowanych z e środków Unii Europejskiej	2022-2025	Władze samorządowe Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu	Liczba zrealizowanych projektów prorodzinnych; Liczba kampanii społecznych związanych z tematyką wspierania rodziny z podziałem na źródła finansowania; Liczba dzieci objętych dożywianiem Liczba osób korzystających z różnych form wsparcia
	4	Propagowanie wolontariatu i innych form aktywności społecznej na rzecz rodzin ze Szklarskiej Poręby	2022-2025	Władze samorządowe Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu Organizacje pozarządowe	Liczba podpisanych porozumień wolontariackich w podmiotach posiadających KW Liczba wolontariuszy Liczba wydarzeń wspieranych przez wolontariuszy
II I.	1	Wzmocnienie i rozwój sieci oparcia społecznego w tym poprzez organizowanie społeczności lokalnej, grup wsparcia i samopomocowych.	2022-2025	Władze samorządowe (pożytek publiczny) Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu	Liczba istniejących i nowopowstałych grup wsparcia i samopomocowych; liczba istniejących i nowopowstałych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy na rzecz rodzin;
	2	Udzielanie wsparcia instytucjonalnego, pozafinansowego, poprzez wsparcie asystenta rodziny, zapewnienie mieszkania chronionego; działanie placówek wsparcia dziennego,	2022-2025	Władze samorządowe, Policja, Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych w gminie; Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, Liczba mieszkań chronionych; Liczba godzin/dni korzystania przez mieszkańców z mieszkania chronionego

	Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Policji i innych podmiotów			Liczba dzieci korzystających PWD; Liczba zorganizowanych form spędzania czasu wolnego (kolonii; półkolonii) Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym w MOPS-ie; Liczba porad udzielonych w PPPP Liczba dzieci korzystających z przedszkoli (brak opłaty za czesne) i żłobka
3	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej	2022-2025	Władze samorządowe; Jednostki oświatowe MOPS	Liczba przyznanych stypendiów, wyprawek szkolnych; Liczba rodzin/dzieci objętych programem dożywiania; Liczba wypłaconych zasiłków rodzinnych, zasiłków z funduszu alimentacyjnego oraz z pomocy społecznej.
4	Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	2022-2025	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	Liczba podejmowanych interwencji w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych
5	Współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2022-2025	Instytucje i podmioty działające na rzecz rodziny w tym podmioty uczestniczące w tworzeniu programu	Liczba pisemnych informacji wpływających do MKRPA; Liczba wniosków kierowanych do sądu o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu i wywierających przemoc; Liczba wysłanych zaproszeń na rozmowę

					<p>wyjaśniającą;</p> <p>Liczba przeprowadzonych rozmów;</p> <p>Liczba rodzin objętych wsparciem udzielanym przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym i w Ośrodku Terapii Uzależnień i Współzależnienia</p>
I V.	1	<p>Usprawnianie pracy służb działających na rzecz dzieci i młodzieży; pozostających poza rodziną biologiczną poprzez wspólne spotkania, podnoszenie kompetencji tych służb, podział zadań i inne</p>	2022-2025	<p>Pracownicy placówek oświatowo – wychowawczych : ZSOIMS, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy SP1, SP 2, SP5, PS2, Samorządowy Integracyjny Żłobek „Magiczny Świat Maluchów”, Pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych – Dom Dziecka, placówki wsparcia dziennego, Pracownicy placówek zabezpieczenia społecznego: DPS Caritas, PPP, MOPS, poradnia psychologiczna, Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p>	<p>Liczba szkoleń z udziałem reprezentantów ww. placówek;</p> <p>Liczba odbytych spotkań z udziałem przedstawicieli ww. podmiotów,</p>
	2	<p>Współpraca podmiotów na rzecz zacieśniania więzi pomiędzy dziećmi umieszczonymi w placówkach i ich rodzinami.</p>	2022-2025	<p>Pracownicy Domu Dziecka, DPS, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w tym asystent rodziny, kurator sądowy, szkoły i przedszkola, do których dzieci uczęszczają, MOKSiAL; inne podmioty publiczne i ngo; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p>	<p>Liczba indywidualnych spotkań pomiędzy rodziną i dzieckiem w placówce;</p> <p>Liczba spotkań i uroczystości przeprowadzonych w szerszym gronie;</p> <p>Liczba imprez miejskich, na których pojawiają się wspólnie rodzice i dzieci;</p>

3	Współpraca lokalnego środowiska z Domami Pomocy Społecznej w zakresie rozwijania więzi społecznych	2022-2025	pracownicy DPS, Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, MOKSiAL; UTW; ZOL; świetlice, szkoły, władze miasta; Parafia pw. Św. Maksymiliana Kolbe, Parafia prowadzona przez oo. Franciszkanów, Rada Seniorów, ngo.	Liczba spotkań i uroczystości, na których pojawiają się przedstawiciele DPS; Liczba imprez miejskich, w których uczestniczą wychowankowie DPS; Liczba szkoleń, spotkań i konferencji z udziałem kadry
---	--	-----------	---	---

Przewidywane efekty Programu:

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- zmniejszanie ilości umieszczanych dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa jakości funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej oraz placówkach opiekuńczo- wychowawczych powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

Zgodność programu z dokumentami strategicznymi

1. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Szklarskiej Porębie na lata 2021-2026 przyjęta uchwałą nr XXXIX/446/21 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Cel strategiczny 1 :

Prawidłowo funkcjonująca rodzina z dziećmi świadoma możliwości korzystania z oferty wsparcia społecznego i instytucjonalnego.

Cel strategiczny 2:

Zintegrowany system profilaktyki, ograniczania problemów uzależnień i zachowań społecznych.

Cel strategiczny 3:

Zintegrowany system przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego zapewniający wsparcie osobom bezrobotnym i ubogim.

- 1 Program w zakresie dożywiania dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych i żłobków zamieszkałych na terenie Szklarskiej Poręby, przyjęto uchwałę Nr XXXVIII/432/21 z dnia 25 marca 2021 r.
- 2 Miejski Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Narkomanii w Szklarskiej Porębie, przyjęty uchwałą nr XLIV/516/21 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 28 października 2021 roku.

Odbiorcy programu

Odbiorcy Programu są:

- 1 rodziny przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2 dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki;
- 3 przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz rodziny;
- 4 szeroko rozumiana społeczność Szklarskiej Poręby.

Zarządzanie programem, jego monitorowanie i finansowanie

1. Koordynacja

Funkcję koordynacyjną Programu Wspierania Rodzin ze Szklarskiej Poręby bezterminowo pełni Zespół ds. monitoringu i aktualizacji przyjętych w gminie programów wsparcia powołany Zarządzeniem Burmistrza nr 0050.683.2021 z dnia 22 listopada 2021 r.

2. Monitoring i ewaluacja

Realizatorzy zaangażowani w realizację poszczególnych działań monitorują potrzeby oraz zmiany ilościowo – jakościowe, które będą stanowiły podstawę do dokonywania zmian w kolejnych programach. Punktem odniesienia będą wskaźniki z końca 2021 roku porównane z osiągniętymi rezultatami na koniec 2025 roku. Ewaluacji dokona ww. zespół powołany przez Burmistrza Szklarskiej Poręby.

3. Wskaźniki ewaluacyjne programu

1. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną.
2. Liczba udzielanych przez specjalistów porad i konsultacji w punkcie konsultacyjnym oraz poradni psychologiczno – pedagogicznej.
3. Liczba placówek wsparcia dziennego na terenie gminy Szklarska Poręba.
4. Liczba dzieci korzystających z placówek wsparcie dziennego.
5. Liczba rodzin objętych asystentura rodzin

4. Źródła finansowania zadań Programu

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie będą:

- 1.1 środki własne miasta – uchwalane corocznie przez Radę Miejską Szklarskiej Poręby w ramach budżetu miasta,
- 1.2 środki własne realizatorów zadań,
- 1.3 środki pozyskane w ramach programów ministerialnych,
- 1.4 środki pozabudżetowe.

PRZEWODNICĄ RADY MIEJSKIEJ
w Szklarskiej Porębie

Janusz Lichoński

